

ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้
ครุยวิทยฐานะ และเข้มวิทยฐานะ

พ.ศ. ๒๕๕๘

ด้วยพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ มาตรา ๙๔ บัญญัติว่า
มหาวิทยาลัยอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ
ของผู้ได้รับปริญญา ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ประกาศนียบัตรบัณฑิต
อนุปริญญา และประกาศนียบัตร โดยให้การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภทและส่วนประกอบ
ของครุยวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะ ให้ทำเป็นข้อบังคับมหาวิทยาลัยและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๓ และมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติ
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๕๘ สถาบันมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ ๙/๒๕๕๘
เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๘ เห็นชอบให้ออกข้อบังคับไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบังคับนี้เรียกว่า “ข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท
ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะและเข้มวิทยฐานะ พ.ศ. ๒๕๕๘”

ข้อ ๒ ข้อบังคับนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้อธิการบดีเป็นผู้รักษาการตามข้อบังคับนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศเพื่อปฏิบัติ
ตามข้อบังคับนี้

หมวด ๑

ลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ และเข้มวิทยฐานะ

ข้อ ๔ ครุยวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มีลักษณะ ชนิด ประเภท
และส่วนประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) ครุยดุษฎีบัณฑิตและครุยปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

(ก) ครุยดุษฎีบัณฑิต ทำด้วยผ้า แพร หรือเสร็จ สีดำ เย็บเป็นเสื้อคลุมยาวเหนือ
ข้อเท้าพอประมาณ หลังจีบ ตัวเสื้อผ่าออกตลอด แขนกว้าง ยาวตกร้อศอก มีพัดบ่าซ้ายทำด้วยแพร เสร็จ
หรือกำมะหยี่ที่มีสีตามสีประจำส่วนงานหรือประจำสาขาวิชา ประกอบด้วยวงกลม มีเส้นผ่าศูนย์กลาง
๗ เซนติเมตร บนวงกลมนี้ตราชรมจักรทำด้วยโลหะสีทอง ขอบลงยาสีแดง ตอนล่างมีอักษรย่อ ม.ร.
ลงยาสีน้ำเงิน ตรงกลางมีพานรัฐธรรมนูญสีทอง ด้านหน้าของพادบ่ายาวตามลำตัวประมาณ ๕๕ เซนติเมตร
มีแถบสีขาวทำด้วยไหมพรม หรือขนสัตว์ที่ปลายพัดปากว้าง ๑๐ เซนติเมตร ยาว ๑๕ เซนติเมตร สามแถบ

เว้นระยะแอบคละ ๕ เซนติเมตร ด้านหลังมีจีบยาวไปตามลำตัว ๕๐ เซนติเมตร มีແຄบที่ปลายพัดบ่าเช่นเดียว กับด้านหน้าสามແຄบ

(ข) ครุยปรัชญาดุษฎีบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุษฎีบัณฑิต เว้นแต่มีพัดบ่าซ้าย ทำด้วยแพร เสิร์จ หรือกำมะหยี่ สีเหลืองและสีแดงอย่างละครึ่ง โดยให้สีเหลืองอยู่ด้านใน สีแดงอยู่ด้านนอก

(๒) ครุยมหาบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยดุษฎีบัณฑิต เว้นแต่มีແຄบที่ปลายพัดบ่าด้านล่างແຄบ

(๓) ครุยแพทยศาสตรบัณฑิต ครุยทันตแพทยศาสตรบัณฑิต ครุยเภสัชศาสตรบัณฑิต และครุยบัณฑิต

(ก) ครุยแพทยศาสตรบัณฑิต ครุยทันตแพทยศาสตรบัณฑิต และครุยเภสัชศาสตรบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต

(ข) ครุยบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต เว้นแต่มีແຄบที่ปลายพัดบ่าด้านล่างนี้ແຄบ

(๔) ครุยประกาศนียบัตรบัณฑิต เช่นเดียวกับครุยมหาบัณฑิต เว้นแต่มีແຄบที่ปลายพัดบ่าด้านล่างนึงແຄบ และมีขลิบสีขาวเหนือແຄบ กว้าง ๓ เซนติเมตร ยาวตามความกว้างของพัดบ่า เว้นระยะห่างจากແຄบ ๒ เซนติเมตร ด้านบนและด้านล่างของขลิบสีขาวมีขลิบสีทอง กว้าง ๐.๕ เซนติเมตร

ข้อ ๕ สีประจำส่วนงาน และสาขาวิชา มีดังต่อไปนี้

(๑)^๐ คณะทันตแพทยศาสตร์

(ก) สาขาวิชาทันตแพทยศาสตร์	สีม่วงมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร
สาขาวิชาจิราภิยาศาสตร์	ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
และสาขาวิชาทันตสาธารณสุข	

(ข) สาขาวิชาจิราภิยาศาสตร์ ระดับมหาบัณฑิต	สีม่วงมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร จำนวนสองเส้นมีลักษณะขนาดกันตลอด แนวยาวทั้งสองข้าง โดยให้เส้นที่สองเว้น ระยะห่างจากเส้นที่หนึ่ง ๐.๕ เซนติเมตร สีขาว
---	--

(๒) คณะนิติศาสตร์

(๓) คณะพยาบาลศาสตร์	สีขาวมีริมสีแดงเลือดเนค กว้าง ๓ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
---------------------	--

(๔) คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี

(ก) สาขาวิชาการตลาด	สีฟ้าและสีขาวอย่างละครึ่งโดยให้สีฟ้าอยู่ด้านใน สีขาวอยู่ด้านนอก
และสาขาวิชาบริหารธุรกิจ	
(ข) สาขาวิชาบัญชี	สีฟ้ามีริมสีขาว กว้าง ๓ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

^๐ ข้อ ๕ (๑) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ และโอกาส และเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๔) คณะแพทยศาสตร์

(ก) สาขาวิชาแพทยศาสตร์

สีเขียวใบไม้

(ข) สาขาวิชาการแพทย์แผน

สีเขียวใบไม้เมืองสีเหลือง กว้าง ๓ เซนติเมตร

ไทยประยุกต์ และสาขา

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

วิชาวิทยาศาสตร์

(๕) คณะเภสัชศาสตร์

สีเขียวมะกอก

(๖) คณะรัฐศาสตร์

สีดำ

(๗) คณะavarสารศาสตร์และ
สื่อสารมวลชน

สีม่วงเม็ดมะปราง

(๘) คณะวิทยาการเรียนรู้

สีฟ้าอมเขียว (เทอร์คาวอยส์) มีขลิบสีฟ้า

และศึกษาศาสตร์

กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๙) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สีเหลืองทอง

(๑๐) คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

สีแดงเลือดหมูมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๑๑) คณะวิศวกรรมศาสตร์

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๑๒) คณะศิลปกรรมศาสตร์

สีทอง

(๑๓) คณะศิลปศาสตร์

สีแสด

(๑๔) คณะเศรษฐศาสตร์

สีฟ้า

(๑๕) คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

สีฟ้าอมออกแดงมีขลิบสีทอง กว้าง ๑ เซนติเมตร

และการผังเมือง

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๑๖) คณะสหเวชศาสตร์

สีฟ้าเงินมีขลิบสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๑๗) คณะสังคมวิทยาและมนุษยวิทยา

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๑๘) คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

สีชมพู

(ก) สาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์

สีแดงเลือดหมู

(ข) สาขาวิชาพัฒนาชุมชน

สีแดงเลือดหมูและสีขาวอย่างละครึ่ง โดยให้

(ค) สาขาวิชาพัฒนาแรงงาน

สีแดงเลือดหมูอยู่ด้านในสีขาวอยู่ด้านนอก

และสวัสดิการ

สีแดงเลือดหมูมีขลิบสีขาว กว้าง ๑ เซนติเมตร

(๑๙) คณะสาธารณสุขศาสตร์

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๒๐) วิทยาลัยนวัตกรรม

สีฟ้าสว่างใส่มีขลิบสีเหลืองทอง

(๒๑) วิทยาลัยนานาชาติ ปรีดี พนมยงค์

กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

สีเงิน

สีแดงมีขลิบสีเหลือง กว้าง ๑ เซนติเมตร

ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

(๒๒) วิทยาลัยแพทยศาสตร์นานาชาติจุฬาภรณ์

(ก) สาขาวิชาแพทยศาสตร์	สีเขียวใบไม้มีลิบสีแดง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(ข) ^๓ สาขาวิชาการแพทย์แผนจีน และสาขาวิชาวิทยาศาสตร์	สีเขียวตองอ่อนมีลิบสีแดง กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๓) วิทยาลัยโลจิคดีศึกษา	สีเหลืองมีลิบสีเทา กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๔) วิทยาลัยสหวิทยาการ	สีเทาเงินมีลิบสีแดงเลือดหมู กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๕) สถาบันเทคโนโลยี นานาชาติสิรินธร	สีม่วงอ่อนมีริมสีแดง กว้าง ๓ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง
(๒๖) สถาบันภาษา	สีน้ำตาลทอง
(๒๗) วิทยาลัยพัฒนาศาสตร์ ปัจย อึ้งภากรณ์	สีเขียวรางข้าวอ่อน
(๒๘) สาขาวิชาที่เป็นสหวิทยาการ และการจัดการร่วมกันของ ส่วนงานมากกว่า ๑ ส่วนงาน	สีเหลืองและสีแดงอย่างละครึ่ง โดยให้สีเหลือง อยู่ด้านใน สีแดงอยู่ด้านนอก
(๒๙) ^๔ สถาบันอาณาบริเวณศึกษา	สีฟ้าอมเขียว (เทอร์ควอยซ์) มีลิบสีน้ำเงิน กว้าง ๑ เซนติเมตร ตลอดแนวยาวทั้งสองข้าง

ข้อ ๖ เข็มวิทยฐานะของมหาวิทยาลัยมีลักษณะเป็นรูปปาร์ม พื้นกึ่งข่ายลงยาสีเหลือง กึ่งขาวลงยาสีแดง รองรับตราธรรมจักรทำด้วยโลหะสีทองขอบลงยาสีแดง ตอนล่างมีอักษรย่อ ม.ร. ลงยาสีน้ำเงิน มีพานรัฐธรรมนูญสีทองอยู่กลาง

หมวด ๒**โอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะ**

ข้อ ๗ ผู้ที่ได้รับอนุมัติการให้ปริญญา หรือประกาศนียบัตรบัณฑิตจากสภามหาวิทยาลัย มีสิทธิที่จะใช้ครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะในโอกาสและเงื่อนไขที่กำหนดในข้อบังคับดังต่อไปนี้

(๑) สวมครุยวิทยฐานะทับเครื่องแบบนักศึกษา เครื่องแบบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่สุภาพอื่นที่มีมหาวิทยาลัยกำหนดในงานรับพระราชทานปริญญาบัตร

^๓ ข้อ ๕ (๒๒) (ข) แก้ไขเพิ่มเติมโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

^๔ ข้อ ๕ (๒๙) เพิ่มโดยข้อบังคับมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ว่าด้วยลักษณะ ชนิด ประเภท ส่วนประกอบ และโอกาสและเงื่อนไขการใช้ครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๓

(๒) สมาคมรุยวิทยาฐานะทับเครื่องแบบข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ หรือเครื่องแบบ
หรือเครื่องแต่งกายที่ สุภาพ ถูกต้องตามกาลเทศะ และเหมาะสมในงานพระราชพิธี งานรัฐพิธี
หรืองานพิธีการอื่น ที่มีประกาศ หนังสือ หรือคำสั่งกำหนดให้สมาคมรุยวิทยาฐานะ

(๓) ประดับเข็มวิทยาฐานะบนอกเสื้อข้างซ้ายของเครื่องแบบหรือเครื่องแต่งกายที่ สุภาพ
ได้ในโอกาสอันสมควร

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(ศาสตราจารย์พิเศษ นรนิตร เศรษฐบุตร)

นายกสภามหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์